

๒.๑ ประวัติความเป็นมา

เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๑๐ หรือประมาณ ๑๓๕ ปีมาแล้ว ได้มี นายนวล สิ้นันดา พร้อมด้วยญาติพี่น้อง ได้อพยพย้ายถิ่นฐานมาจากบ้านปางัว อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ในสมัยนั้นมาตั้งถิ่นฐานรกรากอยู่บ้านปางัว จังหวัดเชียงราย ต่อมาได้รวบรวมหมู่บ้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย ๑) บ้านฮ่างตำ ๒) บ้านป่าสัก ๓) บ้านปางัว ๔) บ้านร่องกู่ ๕) บ้านหม้อ และ ๖) บ้านป่าเหมือด ขึ้นเป็นตำบลปางัว ซึ่งชื่อตำบลปางัวนี้ ตั้งขึ้นอันเนื่องมาจากพื้นที่ในขณะนั้นมีต้นจันทน์ขนาดใหญ่ขึ้นอยู่มากมาย อีกทั้งยังเป็นชื่อถิ่นฐานบ้านเดิมของนายนวล สิ้นันดา ที่ได้รับเลือกเป็นกำนันตำบลปางัว คนแรกนั่นเอง

๒.๒ สภาพทั่วไป

๒.๒.๑. บริเวณที่ตั้ง

เทศบาลตำบลปางัว ยกฐานะขึ้นจากองค์การบริหารส่วนตำบลปางัว เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ตั้งอยู่เลขที่ ๓๔๔ หมู่ที่ ๑ เรียงรายตามสองฟากถนนสายเชียงราย - เชียงใหม่ (ทางหลวงหมายเลข ๑๑๘) ตำบลปางัวเป็นหนึ่งในที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเวียงป่าเป้าทางทิศใต้ ๗ กิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในเขตพื้นที่ราบ ตามทางหลวงสายเชียงราย - เชียงใหม่และลึกเข้าไปทางทิศตะวันตกและทิศตะวันออกของทางหลวงสายเชียงราย - เชียงใหม่ มีจำนวน ๑ หมู่บ้าน และตั้งบ้านเรือนอยู่บนพื้นที่สูงห่างจากที่ตั้งของตำบลไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๑๕ - ๔๐ กิโลเมตร จำนวน ๓ หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง จำนวน ๑ หมู่บ้านโดยมีเขตติดต่อ ดังนี้

เหนือ ติดต่อกับตำบลบ้านโป่ง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีแนวเขตเริ่มต้นจากดอยขุนห้วยแม่ฉางข้าว บริเวณพิกัด NB-๓๖๓๓๐๓ ไปทางทิศตะวันออกตามแนวลำห้วยแม่ฉางข้าว จนถึงลำห้วยผ่านบริเวณพิกัด NB- ๔๔๐๓๒๑ แล้วขึ้นไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านห้วยป่าห่มตามแนวห้วยน้ำฮาก สิ้นสุดห้วยน้ำหากบริเวณพิกัด NB- ๕๐๐๓๒๘ ขึ้นไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านทางหลวงจังหวัดสายเชียงใหม่ - เชียงราย ตรงกิโลเมตรที่ ๔ ใต้ที่ว่าการอำเภอฯบริเวณพิกัด NB-๕๔๑๓๔๘ แล้วลงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามห้วยไม้สีสุกผ่านบริเวณพิกัด NB-๕๘๗๓๓๗ ตามแนวลำห้วยป่าสักไปทางทิศตะวันออก ไปสิ้นสุดที่ดอยขุนห้วยป่าสัก บริเวณพิกัด NB-๖๑๐๓๔๗ ระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๓๑ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลทุ่งฮั่ว อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง มีแนวเขตเริ่มต้นจากคอยขุนห้วยป่าสัก บริเวณพิกัด NB- ๖๑๐๓๔๗ ไปทางทิศใต้ ผ่านบริเวณพิกัด NB-๖๐๔๓๓๐ ลงมาทางใต้ สิ้นสุดที่สันดอยม่วงงาม บริเวณพิกัด NB- ๕๙๕๙๑๓ ระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๔ กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลเวียงกาหลง และตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีแนวเขตเริ่มต้นจากสันดอยม่วงงาม บริเวณพิกัด NB-๕๙๕๓๑๓ มาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวห้วยป่าเหมือด ห้วยน้อย ห้วยโป่งนก ออกทุ่งนา ผ่านทางหลวงจังหวัดเชียงใหม่ – เชียงราย ตรงกิโลเมตรที่ ๘ ตามแนวห้วยบง ไปทางทิศตะวันตกแล้วลงมา

ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามสันดอยม่อนเกี๊ยะ ผ่านบริเวณพิกัด NB-๔๗๐๒๔๗ ลงมาทางทิศใต้ และทิศตะวันตกตามแนวน้ำแม่หาง ห้วยไคร้ ห้วยมะเกลือ สิ้นสุดที่ห้วยทราย บริเวณพิกัดNB-๓๒๙๑๙๘ ระยะทางทิศใต้ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลแม่แวน อำเภอร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีแนวเขตเริ่มต้นจากห้วยทราย บริเวณพิกัด NB-๓๒๙๑๙๘ ขึ้นไปทางทิศเหนือตามสันดอยกิวฮัก ผ่านบริเวณพิกัด NB-๓๓๐๒๕๔ สิ้นสุดที่คอยขุนห้วยแม่ฉางข้าว บริเวณพิกัด NB-๓๖๓๓๐๓ ระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

๒.๒.๒. เนื้อที่ ๑๗๘.๗๓ ตารางกิโลเมตร / ๑๑๑,๗๐๖ ไร่ ๒ งาน ๗๘ ตารางวา

๒.๒.๓. ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของตำบลป่าจิว ทางทิศตะวันออกและทางทิศตะวันตกจะเป็นเทือกเขาและที่ราบลุ่มสูงเอียง ลงมาตอนกลางของตำบล บริเวณตอนกลางก็จะเป็นที่อยู่อาศัยทำไร่ทำนา มีเส้นทางการคมนาคมที่สำคัญตัดผ่าน ได้แก่ทางหลวงแผ่นดินสายเชียงราย – เชียงใหม่ หมายเลข ๑๑๘ โดยผ่านจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ และทางหลวงแผ่นดินสายอำเภอเวียงป่าเป้า – อำเภอร้าว จังหวัดเชียงใหม่ หมายเลข ๑๑๕๐ ผ่านทางทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก ทรัพยากรธรรมชาติ มีป่าสงวนอุทยานแห่งชาติดอยหลวง และอุทยานแห่งชาติขุนแจ มีแร่ดีบุก ดินขาว และแหล่งท่องเที่ยวมีอ่างเก็บน้ำแม่ฉางข้าว แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำลาว อ่างเก็บน้ำแม่ฉางข้าว อ่างเก็บน้ำห้วยสันป่าสัก

๒.๒.๔. สภาพป่าไม้

ตำบลป่าจิว มีพื้นที่เป็นสภาพป่าไม้ประมาณ ๗๔,๖๒๑ ไร่ หรือ ๖๗.๕๗% ของพื้นที่ทั้งหมดของตำบล อยู่ทางทิศตะวันออกและทางทิศตะวันตกของตำบลสภาพป่าทั่วไปมีลักษณะเป็นป่าโปร่งมีการบุกรุกทำลายป่าเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในทางทิศตะวันตกและสภาพป่าไม้ค่อนข้างจะสมบูรณ์จะอยู่ทางทิศตะวันตก

๒.๒.๕ สภาพภูมิอากาศ ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๕

ตำบลป่าจิวมีสภาพภูมิอากาศไม่ร้อนจัดและไม่หนาวจัดจนเกินไปคืออุณหภูมิสูงสุดที่ ๓๖.๒ องศาเซลเซียสในช่วงเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดคือ ๕.๕-๗.๐ องศาเซลเซียสในช่วงเดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ และอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีจะอยู่ในช่วง ๒๐.๘ – ๒๘.๒ องศาเซลเซียส ซึ่งพอจะแยกเป็นฤดูกาลได้ ๓ ฤดูกาลดังนี้

ฤดูร้อน ประมาณกลางเดือนมีนาคม กลางเดือนพฤษภาคม มีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๖.๔๔ องศาเซลเซียส

ฤดูฝน ประมาณกลางเดือนพฤษภาคม กลางเดือนตุลาคม เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนสิงหาคมถึงกันยายน ปริมาณฝนรวม ๑,๖๒๕ มิลลิเมตร ซึ่งทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่ทำนาที่เป็นราบลุ่มเป็นประจำ และในช่วงที่ไม่มีฝนตกเลยหรือมีเฉพาะฝนหลังฤดูที่มีปริมาณต่ำกว่า ๑ ม.ม. ในช่วงบางปีเท่านั้น คือช่วงเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม ซึ่งปริมาณน้ำฝนในปีที่ผ่านมา และมีปริมาณฝนตกน้อยช่วงเดือนมกราคม – เมษายน

ฤดูหนาว อยู่ในช่วงกลางเดือนพฤศจิกายน ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๒.๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด ๑๐ องศาเซลเซียส

๒.๒.๖ แหล่งน้ำใช้ในการเกษตร

แหล่งน้ำใช้ในการเกษตร

แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรจะเป็นแหล่งน้ำจากธรรมชาติในช่วงฤดูแล้งจะมีปัญหาขาดแคลนน้ำในการเกษตรบางหมู่บ้านแม่น้ำที่ใช้ในการเกษตรแยกได้ดังนี้

๑. น้ำแม่ลาว เป็นแม่น้ำสายใหญ่ ไหลผ่านในหมู่บ้านของตำบลป่าจั่ว โดยมีพื้นที่รับน้ำได้แก่ หมู่ที่ ๒,๔,๖,๘,๑๐
๒. อ่างเก็บน้ำแม่ผางขาว มีพื้นที่รับประมาณ ๔๕๐ ไร่ ในเขตพื้นที่หมู่ ๑๐ และหมู่ ๑๑ ตำบลป่าจั่ว พื้นที่ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำแม่ผางขาว ๒ ตำบล คือ ตำบลบ้านโป่ง หมู่ ๑,๓,๔,๕,๖ ตำบลป่าจั่ว หมู่ ๓,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๔,๑๕ จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ ๘,๐๐๐ ไร่
๓. อ่างเก็บน้ำห้วยสันป่าสัก มีพื้นที่รับประมาณ ๓๕๐ ไร่ ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ ๒,๕ พื้นที่ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำสันป่าสัก ๒ ตำบล คือ ตำบลบ้านโป่ง หมู่ ๓,๖ ตำบลป่าจั่ว หมู่ ๒,๕ จำนวน ๔ หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่
๔. ห้วยก้อดยาว เป็นลำน้ำเล็ก ๆ อยู่หมู่ที่ ๙ บ้านสบสี โดยมีพื้นที่รับน้ำหมู่ที่ ๙ พื้นที่ประมาณ ๗๐๐ ไร่ มีน้ำเฉพาะฤดูฝนเท่านั้น
๕. ห้วยน้ำฮาก เป็นลำน้ำเล็ก ๆ อยู่หมู่ที่ ๑๑ บ้านขุนเมืองงาม โดยมีพื้นที่รับน้ำ หมู่ ๑๑ มีพื้นที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่ มีน้ำเฉพาะฤดูฝนเท่านั้น
๖. ห้วยแม่หาง เป็นลำน้ำเล็ก ๆ อยู่ในพื้นที่หมู่ ๗ บ้านแม่หาง โดยมีพื้นที่รับน้ำหมู่ที่ ๗,๘ พื้นที่ประมาณ ๔๐๐ ไร่ มีน้ำไหลตลอดทั้งปี มีน้ำปริมาณน้อยในฤดูแล้ง ไหลลงสู่ห้วยแม่เจดีย์
๗. ห้วยมะเกลือ เป็นลำน้ำเล็ก ๆ อยู่ในพื้นที่หมู่ ๘ บ้านห้วยมะเกลือ โดยมีพื้นที่รับน้ำหมู่ ๘ พื้นที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่ มีน้ำไหลตลอดทั้งปี มีน้ำปริมาณน้อยในฤดูแล้ง ไหลลงสู่ห้วยแม่เจดีย์

การอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ

ในปัจจุบันประชาชนในตำบลป่าจั่ว หรือตำบลใกล้เคียงซึ่งมีแม่น้ำลาวไหลผ่านแต่ไม่กิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ ดังนั้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนในตำบลป่าจั่วเกิดความรักและเห็นความสำคัญของแม่น้ำ ให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ โดยเน้นถึงประโยชน์ของการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธารอย่างเป็นระบบ ให้มีการรณรงค์ และการป้องกันการใช้สารเคมีเพื่อไม่ให้ปล่อยสารเคมีที่ใช้กับการเพาะปลูกพืชไถลงสู่แม่น้ำเพราะจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์ ลดการใช้สารเคมีหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพและพืชสมุนไพรทดแทน

๒.๒.๗ การปกครองและการเมือง

- จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลป่าจั่วเต็มทั้งหมู่บ้านจำนวน ๑๖ หมู่บ้าน
- ส่วนราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๑ หน่วยงาน (รพ.ส.ต.ตำบลป่าจั่ว)
- ส่วนราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ แยกเป็น

สถาบันการศึกษา จำนวน ๑ แห่ง

๑. วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

มัธยม และประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง

๑. โรงเรียนอนุชนาอนุสรณ์ (เอกชน)
๒. โรงเรียนป่าจั่ววิทยาคม

ประถมศึกษา ๒ แห่ง

๑. โรงเรียนบ้านอ่างตำ
๒. โรงเรียนบ้านป่าสัก

องค์กรทางศาสนา วัด/สำนักสงฆ์ / คริสตจักร

๑. วัดป่าจิว
๒. วัดป่าสัก
๓. วัดอ่างตำ
๔. วัดดอยเวียงฮ่อ
๕. วัดร่องกู่
๖. วัดศรีดอนมูล
๗. วัดทุ่งหลวง
๘. วัดแม่หาง
๙. วัดป่าเมียง ห้วยไคร้ (อารามสันติคีรี)
๑๐. วัดห้วยไต้ง
๑๑. วัดป่ารุกขาราม (ธ)
๑๒. คริสตจักรสามัคคีธรรม (ป่าจิว)

๒.๒.๘. สภาพทางเศรษฐกิจอาชีพ

- อาชีพทางการเกษตร ประมาณร้อยละ ๗๐
- อาชีพทางการพาณิชย์ ประมาณร้อยละ ๓๐
- พื้นที่ทำนา ๘,๐๐๖ ไร่
- พื้นที่ทำไร่ ๑๒,๙๑๒ ไร่
- พื้นที่ทำสวน ๖,๑๕๓ ไร่

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลป่าจิว มีหลายชนิด ประกอบด้วย ข้าว ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง
ชิง พริก มัน กาแฟ ยางพารา กล้าย ลำไย

๒.๒.๙. สัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ สุกร เป็ด ไก่ กระบือ ม้า ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่

๒.๒.๑๐. สถาบันและองค์กรทางศาสนา วัด/สำนักสงฆ์ ๑๒ แห่ง ศาลเจ้า ๓ แห่ง โบสถ์ ๕ แห่ง

๒.๒.๑๑. การบริการพื้นฐาน ด้านการคมนาคม

ตำบลป่าจิว มีเส้นทางการคมนาคมได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๘ เป็นถนนสายหลัก และภายในตำบล
ประมาณร้อยละ ๗๐ เป็นถนนลูกรัง และร้อยละ ๓๐ เป็นถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ ตลอดถนนของสำนักงานเร่งรัด
พัฒนาชนบท และถนนของกรมโยธาธิการ สามารถแยกได้ดังนี้ เส้นทางการคมนาคมที่ใช้ติดต่อระหว่างหมู่บ้าน ถึงถนนทาง
หลวงสายเชียงราย - เชียงใหม่ สามารถติดต่อได้ ๕ เส้นทาง ได้แก่

เส้นทางที่ ๑ คือ หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ติดถนนทางหลวงสายเชียงราย - เชียงราย

เส้นทางที่ ๒ คือหมู่บ้านที่ใช้ถนนสายเวียงป่าเป้า - อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่
๗,๘

เส้นทางที่ ๓ คือ หมู่บ้านที่ใช้ถนนสายขุนลาว ต.แม่เจดีย์ใหม่ - ปางมะกาด ตำบลแม่เจดีย์

จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๗,๘

เส้นทางที่ ๔ คือ หมู่บ้านที่ใช้ถนนสายแม่ชะจาน - ห้วยทราย ต.แม่เจดีย์จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๗,๘

เส้นทางที่ ๕ คือ หมู่บ้านที่ใช้ถนนสายป่าจิว - หนองเขียว ต.ป่าจิว จำนวน ๔ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๓,๑๐,๑๑,๑๒

๒.๒.๑๒. การไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ครบทั้ง ๑๖ หมู่บ้าน

๒.๒.๑๓. แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำน้ำ ลำห้วย ๒๒ แห่ง สระน้ำ ๗ แห่ง หนองน้ำ ๖ แห่ง ลำคลอง ๑๐ แห่ง บึง ๒ แห่ง
แม่น้ำ ๑๐ แห่ง เหมือง ๒๑ แห่ง

๒.๒.๑๔. แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ฝาย ๑๒ แห่ง บ่อน้ำตื้น ๑,๖๕๕ แห่ง บ่อโยก ๑๙ แห่ง บ่อบาดาล ๔๒ แห่ง ประปา
หมู่บ้าน ๘ แห่ง ประปาภูเขา ๓ แห่ง อ่างเก็บน้ำ ๒ แห่ง คลองชลประทาน ๑ แห่ง